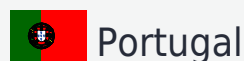

[Startside](#) > ... > [Familiæretlige Forhold Og Arv](#) > [Formueretlige Retsvirkninger Af Ægteskab Og Registreret Partnerskab](#) > [Ægtefællers Formueforhold](#) > Portugal

Ægtefællers formueforhold

Indholdet er leveret af

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Findes der i denne medlemsstat en lovbestemt ordning om formueforholdet mellem ægtefæller? Hvad foreskriver den?

Ja. Ægtefællerne kan i princippet indgå en aftale, hvorved de regulerer deres formueordning. Der er tale om en ægtepagt (*convenção antenupcial*) i henhold til artikel 1698 i den portugisiske civile lovbog (*Código Civil Português*).

Hvis ægtefællerne ikke opretter en ægtepagt, eller i visse tilfælde hvis den er ugyldig, er den legale ordning imidlertid akkvisitionsfællesskabet (*regime da comunhão de adquiridos*) — dvs. formuefællesskab med hensyn til erhvervelser under ægteskabet — i henhold til artikel 1717 og 1721 i den civile lovbog.

I så fald skal bestemmelserne i artikel 1721-1731 i den civile lovbog anvendes til at fastslå, hvilke aktiver der er sameje, og hvilke aktiver der er særeje.

I meget særlige tilfælde som omhandlet i artikel 1720 i den civile lovbog er den obligatoriske ordning særeje (*regime de separação de bens*).

2 Hvordan kan ægtefæller tilrettelægge deres indbyrdes formueforhold? Hvilke formelle krav er der i dette tilfælde?

Ægtefællerne kan fastsætte deres formueordning i en ægtepagt, hvori de kan vælge en af de tre formueordninger mellem ægtefæller, der er fastsat i den civile lovbog, eller indgå en anden aftale i overensstemmelse med gældende lovgivning (artikel 1698 i den civile lovbog).

De tre formueordninger mellem ægtefæller i den civile lovbog er:

- akkvisitionsfællesskabet i henhold til artikel 1721-1731 i den civile lovbog
- ordningen med fuldstændigt formuefællesskab (*regime da comunhão geral de bens*) (artikel 1732-1734 i den civile lovbog)
- ordningen med særeje (artikel 1735 i den civile lovbog).

Som anført ovenfor kan ægtefællerne indgå en anden aftale inden for rammerne af den gældende lovgivning. Dette er tilfældet, når formueordningen er akkvisitionsfællesskabet, og når ægtefællerne aftaler i ægtepagten, at en bestemt fast ejendom, som den ene af ægtefællerne har erhvervet før ægteskabets indgåelse (f.eks. familiens hus), indgår i de fælles aktiver efter ægteskabets indgåelse, fordi de begge ønsker at hæfte for lånet, hvis ejendommen er belånt.

For så vidt angår de formelle krav skal ægtepagten være et officielt bekræftet dokument (notarialdokument) eller en erklæring til civilstandsregistret (artikel 1710 i den civile lovbog og artikel 189-191 i loven om civilstandsregistret (*Código do Registo Civil*)).

Ægtepagten skal i princippet oprettes før ægteskabet. I henhold til den civile lovbogs artikel 1714 kan ægtepagten og formueordningen ikke ændres efter ægteskabets indgåelse, medmindre andet er fastsat i artikel 1715 i den civile lovbog.

Bog IV, kapitel IX, afdeling III, artikel 1698-1716, i den civile lovbog indeholder de retlige bestemmelser om ægtepagter.

De bestemmelser, der finder anvendelse på bryllupsgaver og gaver mellem ægtefæller, er fastsat i den civile lovbogs bog IV, afsnit II, kapitel X, afdeling I og II, artikel 1753-1766.

3 Er der begrænsninger for, hvordan ægtefæller kan tilrettelægge deres indbyrdes formueforhold?

I to situationer som omhandlet i artikel 1720 i den civile lovbog er den obligatoriske ordning sæereje, nemlig hvis ægteskabet indgås, uden at den indledende ægteskabsprocedure først gennemføres, og hvis ægtefællerne er 60 år eller derover.

Bortset fra disse situationer har ægtefællerne valgfrihed inden for rammerne af gældende ret.

4 Hvilke retsvirkninger har skilsmisse, separation eller ægteskabsopløsning for formueforholdet mellem ægtefællerne?

I henhold til artikel 1688 i den civile lovbog ophører ægteskabet ved skilsmisse eller omstødelse af ægteskabet, uden at dette berører bestemmelserne om underholdspligt. Separation opløser ikke ægteskabet, men separationens retsvirkninger er meget lig retsvirkningerne ved skilsmisse, jf. nedenfor.

Med hensyn til bodeling og betaling af gæld bestemmes det i artikel 1689 i den civile lovbog, at hver af ægtefællerne eller deres respektive arvinger ved formueordningens ophør har ret til at modtage deres personlige aktiver og deres andel af ægtefællernes fælles aktiver. Den ægtefælle, der har gæld til de fælles aktiver, skal betale denne gæld.

Med hensyn til gæld prioriteres betalingen af fælles gæld med de fælles aktiver, og resterende gæld vil først blive betalt efter denne betaling. Hvis den ene ægtefælle har gæld til den anden ægtefælle, skal ægtefællen betale gælden med sin andel af de fælles aktiver. Hvis der ikke er nogen fælles aktiver, skal ægtefællen betale med sine personlige aktiver.

Skilsmisens retsvirkninger

Skilsmisens virkninger er fastsat i artikel 1788-1793a i den civile lovbog.

Skilsmissen opløser i princippet ægteskabet og har samme konsekvenser som ægteskabets opløsning ved en ægtefælles død.

For så vidt angår arv mister den tidligere ægtefælle i henhold til artikel 2133 i den civile lovbog efter skilsmisedommen sin status som legal arving, også selv om skilsmisedommen afsiges efter den anden ægtefælles død.

Efter portugisisk ret deles de fælles aktiver i princippet ikke under skilsmisessagen, men først på et senere tidspunkt. Ved skilsmisse efter fælles overenskomst ved civilstandsregistret (*Conservatória do Registo Civil*) kan ægtefællerne dog med det samme aftale, hvad der skal ske med deres fælles aktiver (artikel 272°-A i loven om civilstandsregistret).

Hvad angår skilsmisens virkninger er den generelle regel, at:

- virkningerne af skilsmissen træder i kraft på det tidspunkt, hvor skilsmisedommen bliver endelig.

Skilsmisens virkninger for formueforholdet mellem ægtefællerne er følgende:

- De formueretlige virkninger af skilsmissen har tilbagevirkende kraft fra den dato, hvor sagen blev anlagt.

- På anmodning af en af ægtefællerne kan de formueretlige virkninger af skilsmissen dog træde i kraft på den dato, hvor ægtefællernes samliv ophørte, hvis denne dato bekræftes under sagen.
- Ved bodelingen efter skilsmisse må ingen af ægtefællerne få mere, end de ville have fået, hvis ægteskabet var blevet indgået under ordningen med akkvisitionsfællesskab.
- Ægtefællerne mister alle de aktiver, som de hver især har modtaget eller skulle modtage på baggrund af ægteskabet, f.eks. gaver fra den anden ægtefælle eller fra tredjemand. I dette tilfælde kan gavegiveren bestemme, at aktivet tilfalder børnene i ægteskabet.
- Den forurettede ægtefælle har ret til at søge om erstatning for den skade, den anden ægtefælle har forvoldt, under de generelle vilkår for erstatningsansvar og ved de almindelige domstole.
- Hvis en af ægtefællernes psykiske sygdom angives som begrundelse for skilsmissen, skal den ægtefælle, der har begæret skilsmisse, erstatte den ikkeformueretlige skade, der er påført den anden ægtefælle ved ægteskabets opløsning. Dette krav skal rejses under skilsmissesagen.
- Begge ægtefæller kan anmode retten om tilladelse til at leje den fælles bolig, uanset om den tilhører begge ægtefæller eller kun den ene.
- Selskabsdyr overdrages til den ene eller begge ægtefæller, idet der bl.a. tages hensyn til hver ægtefælles og parrets børns interesser samt til dyrenes velfærd.

De formueretlige virkninger af skilsmissen for ægtefællernes forbindelser med tredjemand er følgende:

- Ægtefællerne kan kun gøre de formueretlige virkninger af skilsmissen gældende over for tredjemand efter den dato, hvor skilsmisedommen registreres i civilstandsregistret.

For så vidt angår underholdspligt mellem tidligere ægtefæller bestemmes følgende i artikel 2016 og 2019 i den civile lovbog:

- Efter skilsmissen skal de to tidligere ægtefæller i princippet forsørge sig selv.
- De tidligere ægtefæller har ret til underhold, uanset om der er tale om skilsmisse efter fælles overenskomst eller ej, men denne ret kan nægtes ud fra en rimelighedsbetragtning.
- Retten til underholdsbidrag ophører, hvis modtageren indgår nyt ægteskab, indgår et registreret partnerskab eller ved sin moralske adfærd viser sig at være uværdig til et sådant underhold.

Separationens retsvirkninger

Med hensyn til separation henvises i artikel 1794 i den civile lovbog til ovennævnte bestemmelser om skilsmisse med én undtagelse, nemlig at separation ikke indebærer opløsning af ægteskabet.

Bortset fra denne undtagelse og i overensstemmelse med artikel 1795a, 2016 og 2133 i den civile lovbog er separationens virkninger for formueforholdet mellem ægtefællerne, underholdspligten og arv de samme som ved skilsmisse.

Retsvirkningerne af omstødelse

Der er forskel på et omstødt ægteskab og et ugyldigt ægteskab.

Et ugyldigt ægteskab som omhandlet i artikel 1628-1630 i den civile lovbog (f.eks. ingen erklæring fra en eller begge parter) har ingen retsvirkninger.

Virkningerne af omstødelse af et borgerligt ægteskab som omhandlet i artikel 1631 i den civile lovbog (f.eks. på grund af juridiske hindringer eller fejlbehæftede erklæringer) er fastsat i artikel 1647 i den civile lovbog:

- Hvis begge ægtefæller handler i god tro, har ægteskabet virkninger for forholdet mellem ægtefællerne og i deres forbindelser med tredjemand, indtil omstødelsesafgørelsen bliver endelig.
- Hvis kun en af ægtefællerne handler i god tro, vil kun denne ægtefælle kunne drage fordel af ægteskabets virkninger. Den ægtefælle, der handler i god tro, kan desuden påberåbe sig virkningerne af ægteskabet over for tredjemand, hvis de afspejler forholdet mellem ægtefællerne.

Denne ordning finder anvendelse på de kirkelige myndigheders omstødelse af katolske ægteskaber, indtil dommen registreres i civilstandsregistret, hvis det katolske ægteskab også er indført i registret.

I artikel 1649 og 1650 i den civile lovbog er der fastsat særlige formueretlige sanktioner i tilfælde af ægteskab

mellem mindreårige og ægteskaber, der tilsidesætter retlige hindringer:

- En mindreårig, der indgår ægteskab uden den krævede tilladelse, betragtes som mindreårig, indtil vedkommende når myndighedsalderen, i forhold til forvaltningen af vedkommendes aktiver på tidspunktet for ægteskabets indgåelse og gaver modtaget efter ægteskabets indgåelse. Udgifterne til den mindreåriges underhold dækkes imidlertid med indtægterne fra disse aktiver.
- Forældrene eller den mindreåriges retlige repræsentant, og ikke den anden ægtefælle, forvalter aktiverne, indtil den mindreårige når myndighedsalderen.
- Disse aktiver kan hverken under ægteskabet eller efter ægteskabets opløsning anvendes til at betale gæld, der blev stiftet af ægtefællerne, før den mindreårige nåede myndighedsalderen.
- Ved tilsidesættelse af de hindringer, der er fastsat i artikel 1604, litra c) og d), i den civile lovbog (f.eks. hindring som følge af slægtskab), kan den ægtefælle, der tilsidesætter hindringen, ikke modtage aktiver i form af gaver eller arv fra den anden ægtefælle.

5 Hvilke konsekvenser har det for formueforholdet mellem ægtefællerne, hvis en af dem afgår ved døden?

I tilfælde af en af ægtefællernes død ophører formueforholdet mellem ægtefællerne, jf. artikel 1788 i den civile lovbog.

Fælles aktiver skal deles. Afdødes aktiver omfatter afdødes personlige aktiver og eventuelle andel i ægtefællernes fælles aktiver i overensstemmelse med artikel 2024 i den civile lovbog.

Den efterlevende ægtefælle er i princippet den legale arving og tvangsarving, uanset om der er udfærdiget testamente (artikel 2131 og 2133 eller 2158 og 2159 i den civile lovbog).

Den efterlevende ægtefælle kan endvidere på de betingelser, der er fastsat i den civile lovbogs artikel 2103a, få tilladelse til at benytte familiens bolig og indbo under bodelingen. Hvis værdien heraf overstiger den efterlevende ægtefælles andel af arven og de fælles aktiver, skal den efterlevende ægtefælle kompensere de øvrige arvinger.

I henhold til den civile lovbogs artikel 1698 og artikel 1700, stk. 3, kan ægtefællerne dog under ordningen med særeje give afkald på status som arving i ægtepagten.

6 Hvilken myndighed har kompetence til at træffe afgørelse i en sag vedrørende formueforholdet mellem ægtefæller?

De kompetente myndigheder i sager vedrørende ægtefællers formueordning er domstolene, civilstandsregistrene og notarerne, jf. nedenstående situationer.

Princippet om, at ægtepagten og ægtefællernes formueordning er ufravigelig, som fastsat i den civile lovbogs artikel 1714, finder anvendelse i portugisisk ret. Hvis de kommende ægtefæller vil vælge en formueordning og give afkald på den legale ordning, skal denne beslutning fremgå af den ægtepagt (den civile lovbogs artikel 1710), som ægtefællerne skal indgå forud for ægteskabets indgåelse. Ægtefællerne kan ikke under ægteskabet indgå en ændringsaftale eller en frigørende aftale vedrørende formueordningen. De situationer, der er beskrevet i den civile lovbogs artikel 1715, er undtagelser fra princippet om ufravigelighed (f.eks. i forbindelse med separation).

Bestemmelserne om formueordningen skal fremgå af ægtepagten (den civile lovbogs artikel 1698). Indgåelsen af en ægtepagt er underlagt formelle krav og krav om tinglysning. For så vidt angår de formelle krav er en ægtepagt i henhold til den civile lovbogs artikel 1710 kun gyldig, hvis den er indgået efter indgivelse af en erklæring til civilstandsregistret eller formaliseret ved et notarialdokument. Hvad angår kravene om tinglysning skal en ægtepagt for at have virkninger over for tredjemand registreres i overensstemmelse med den civile lovbogs artikel 1711, stk. 1. I denne forbindelse opfattes ægtefællernes arvinger og andre parter i ægtepagten ikke som tredjemand. Selv om ægtepagten registreres, skal de i denne forbindelse relevante elementer også indføres i tingbogen. Hertil kommer en tidsmæssig begrænsning: Ægtepagten skal indgås forud for ægteskabet, men der må højst gå et år mellem ægtepagten og ægteskabets indgåelse, ellers bliver ægtepagten ugyldig, jf.

den civile lovbogs artikel 1716.

Ovenstående oplysninger kan findes i vejledningen "*EU-forordningernes betydning for civilstandsregistre og notarers virksomhed*", der kan læses på portugisisk og engelsk her:

<https://www.redecivil.csm.org.pt/os-regulamentos-europeus-impacto-na-atividade-registal-e-notarial/>.

Ved skilsmisse, separation eller omstødelse af ægteskab er de kompetente myndigheder med hensyn til bodeling og dermed anvendelse af den relevante formueordning forskellige, alt efter om ægtefællerne har indgået en bodelingsaftale eller ej.

Hvis ægtefællerne har indgået en sådan aftale, er det civilstandsregistret, der er den kompetente myndighed. Der kan så opstå to situationer: Civilstandsregistret behandler sager vedrørende skilsmisse eller separation efter fælles overenskomst og kan i disse sager godkende bodelingsaftalen, administrere betalingen af skattemæssige forpligtelser og foretage ændringer i ejendomsregistret som følge af bodelingen. I sager om skilsmisse eller separation ved dom, der behandles af familie- og ungdomsdomstolene (*tribunais de Família e Menores*), er civilstandsregistret kompetent i sager vedrørende bodeling, hvis parterne er enige om bodelingen efter skilsmissen eller separationen, og det kan i denne forbindelse administrere betalingen af skattemæssige forpligtelser og foretage ændringer i ejendomsregistret som følge af bodelingen. Denne retlige ramme er fastsat i artikel 272a og 272b i den civile lovbog. Praktiske oplysninger om denne tjeneste og de dermed forbundne omkostninger findes på: <https://justica.gov.pt/Servicos/Balcao-Divorcio-com-Partilha>.

Hvis parterne efter skilsmissen eller separationen er nået til enighed om en bodelingsaftale, kan de oprette en bodelingsaftale ved en notar. I så fald skal notaren registrere fast ejendom inden for to måneder, og parterne skal inden for samme frist opfylde deres skattemæssige forpligtelser (artikel 8b og 8c i den portugisiske tinglysningslov (Código do Registo Predial)).

Hvis ikke parterne er nået til enighed om bodelingen i forbindelse med skilsmisse, separation, ugyldighed eller omstødelse af ægteskab, indledes en boopgørelsesprocedure på en af parternes foranledning. I forbindelse med boopgørelsesproceduren i de tilfælde, der fremgår af retsplejelovens artikel 1083, stk. 1 (f.eks. når opgørelsen er afhængig af en anden retssag), er det alene domstolene, der er kompetente. I de øvrige tilfælde kan boopgørelsesproceduren på anmodning eller efter aftale mellem alle de interesserede parter indledes for retten eller ved en notar, som er opført på den liste, der er nævnt i artikel 1 i *Regime do Inventário Notarial* (ordningen med notarers boopgørelser), der er offentliggjort som bilag til lov nr. 117/19 af 13. september 2019, jf. retsplejelovens artikel 1083, stk. 2. I sådanne sager anvender notarerne et sagsbehandlingsystem <https://www.inventarios.pt/>.

7 Hvilke virkninger har formueforholdet mellem ægtefæller for retsstillingen mellem en ægtefælle og en tredjepart?

I henhold til artikel 1682 og 1683 i den civile lovbog skal den ene ægtefælle i visse tilfælde indhente den anden ægtefælles samtykke inden indgåelsen af visse aftaler med tredjemand. Dette afhænger af formueforholdet mellem ægtefællerne (f.eks. ordningen med særeje eller formuefællesskab), forvaltningsbeføjelserne i henhold til den pågældende formueordning (f.eks. fælles forvaltning af visse aktiver), aktivernes karakter (f.eks. familiens bolig, fælles aktiver) og aftalens art (f.eks. købsaftale, accept af gaver).

I henhold til den civile lovbogs artikel 1687 har den anden ægtefælles manglende samtykke følgende konsekvenser i forhold til tredjemand:

- Hvis en af ægtefællerne indgår en aftale, der er i strid med den civile lovbogs artikel 1682, stk. 1 og 3 (f.eks. overdragelse af ejendomsretten til bestemte løsøregenstande), artikel 1682a (f.eks. overdragelse af ejendomsretten til fast ejendom under formueordninger med formuefællesskab, overdragelse af ejendomsretten til familiens bolig under en hvilken som helst formueordning), artikel 1682a (f.eks. opsigelse af lejemålet for familiens bolig) eller artikel 1683, stk. 2 (afkald på arv eller legat), kan den anden ægtefælle eller dennes arving anmode om, at en sådan aftale ophæves.
- Hvis en af ægtefællerne overdrager ejendomsretten til ikkeregistrerede løsøregenstande eller indgår en aftale, der behæfter disse løsøregenstande, uden den anden ægtefælles samtykke, når dette er påkrævet, kan ovennævnte ophævelse ikke gøres gældende over for en tredjemand, der har handlet i god tro.

- Hvis en af ægtefællerne ulovligt overdrager ejendomsretten til et aktiv, der udelukkende tilhører den anden ægtefælle, eller indgår en aftale, der behæfter dette aktiv, er denne aftale ugyldig, og beløbet skal tilbagebetales, navnlig i henhold til artikel 892-904 i den civile lovbog, der fastsætter konsekvenserne af sælgerens ulovlige handling.

8 En kort beskrivelse af proceduren for opdeling, herunder deling, fordeling og afvikling, af formueforholdet mellem ægtefæller i denne medlemsstat.

Hvis der foreligger en aftale om bodelingen, kan denne godkendes af civilstandsregistre eller formaliseres af en notar alt efter de i svaret på spørgsmål 6 nævnte situationer.

Hvis ikke der foreligger en aftale om bodelingen, indledes boopgørelsesproceduren for retten eller ved en notar, stadig ifølge proceduren i svaret på spørgsmål 6.

Den retslige boopgørelsesprocedure er reguleret ved bestemmelserne i bog V, afsnit XVI (artikel 1082-1130), i retsplejeloven, og denne procedure med de nødvendige tilpasninger finder også anvendelse på boopgørelse ved en notar (artikel 2 i ordningen med notarers boopgørelser), der er offentliggjort som bilag til lov nr. 117/19 af 13. september 2019).

En boopgørelsesprocedure til deling af ægtefællernes aktiver omfatter i det væsentlige følgende trin: indledende fase, indsigelser og kontrol af fordringer, forudgående høring af de berørte parter, klargørelse af sagen og kontradiktorisk høring af de berørte parter, boopgørelse og afgørelse om bodeling samt hændelser efter afgørelsen om bodeling.

9 Hvilken procedure og hvilke dokumenter eller oplysninger kræves der normalt for at registrere fast ejendom?

Ansøgeren om registrering af fast ejendom skal indgive en ansøgning om registrering til tinglysningskontoret vedlagt dokumentation for oplysningerne i tingbogen. De dokumenter, der normalt kræves, er notarialdokument, skøde, dokumentation for betaling af stempelafgift og kommunal ejendomsskat, eventuel aflysning af pant i fast ejendom. Hvis disse dokumenter allerede er registreret i tingbogen, er det tilstrækkeligt at henvise hertil.

Hvis ansøgningen indgives af en repræsentant for ansøgeren, skal fuldmagten desuden være vedlagt ansøgningen. I henhold til artikel 39 i tinglysningsloven er advokater og notarer imidlertid ikke forpligtet til at vedlægge en fuldmagt ved ansøgning om registrering.

Ansøgere med et digitalt certifikat (portugisiske statsborgere, advokater og notarer, der er behørigt registreret i de relevante faglige sammenslutninger) kan ansøge om registrering af fast ejendom og vedhæfte de nødvendige dokumenter via internettet. Ansøgere, der ikke har et digitalt certifikat, kan indgive ansøgningen personligt på tinglysningskontoret eller sende den med posten.

Oplysninger om registreringsproceduren og de dermed forbundne omkostninger findes på:

<https://justica.gov.pt/Servicos/Pedir-registo-predial>.

De gældende udgaver af den civile lovbog og anden lovgivning som nævnt ovenfor findes på portugisisk på følgende adresser:

[Civillovbogen](#)

[Loven om civilstandsregistret](#)

[Tinglysningsloven](#)

[Loven om civil retspleje](#)

[Ordningen med notarers boopgørelser](#)

Afsluttende bemærkning

Oplysningerne i dette faktablad er generelle og ikke udtømmende. De forpligter på ingen måde kontaktpunktet, det europæiske retlige netværk på det civil- og handelsretlige område, domstolene eller en hvilken som helst anden modtager. Den seneste udgave af gældende lov skal til enhver tid konsulteres. Desuden kan disse oplysninger ikke træde i stedet for advokatbistand.

■ Sidste opdatering: 13/10/2024

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJN-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.